

Federaal Agentschap
voor de Veiligheid van de
Voedselketen

Stafdiensten van de
Gedelegeerd bestuurder

Stafdienst crisispreventie
en crisisbeheer

AC-Kruidtuin
Food Safety Center
Kruidtuinlaan 55
1000 Brussel
Tel. 02 211 82 73
Fax : 02 211 82 70

info@favv.be
www.favv.be

correspondent : Ingeborg Mertens
toestelnummer : 02 211.82 73
e-mail: ingeborg.mertens@favv.be

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen	datum
		M009 / 310271		05.06.2009

betreft : problematiek rond verdenking en gevallen van hondsdolheid (rabiës)

Mevrouw de burgemeester, Mijnheer de burgemeester,

Het FAVV krijgt sinds enkele jaren geregeld te maken met verdenkingen en gevallen van hondsdolheid bij honden en katten die in ons land zijn binnengebracht vanuit met die ziekte besmette landen.

Een constant gegeven is daarbij dat die gevallen het gevolg zijn van het feit dat reizigers, tegen alle voorschriften en de regels van het gezond verstand in, jonge honden of katten uit hun vakantieverblijf in exotische landen naar hier meebrengen. Zij leggen daarbij alle essentiële voorwaarden voor de invoer van dieren uit een besmet land naast zich neer (gezondheidsattest, vaccinatiebewijs, invoervergunning).

Hondsdolheid is een voor de mens dodelijke zoönose. Door dergelijk ondoordacht handelen werd de gezondheid van de betrokkenen en de volksgezondheid dus in gevaar gebracht of had dit kunnen gebeuren.

Ik meen dat het bij het naderen van de zomervakantie absoluut noodzakelijk is om u te wijzen op de risico's van de ziekte en u in kennis te stellen van de reglementaire maatregelen die het FAVV neemt bij onregelmatige invoer van carnivoren uit een risicoland.

Achtergrondinformatie

Rabiës is een dodelijke zoönose die in de eerste plaats voorkomt bij carnivoren en vleermuizen. Ook de mens kan gemakkelijk besmet raken na contact met speeksel van een besmet dier. Als de patiënt niet meteen na dat contact wordt behandeld, sterft hij. Een besmet dier kan het virus reeds enkele weken voordat het zelf symptomen vertoont, overdragen. Behalve de klinische symptomen,

kan besmetting van een dier alleen met zekerheid worden vastgesteld door middel van een postmortemonderzoek en een laboratoriumanalyse. Het is onmogelijk om de ziekte vast te stellen op een besmet dier dat nog geen klinische symptomen vertoont, hoewel het op dat ogenblik de ziekte dus wel al kan verspreiden. Daarnaast dient te worden opgemerkt dat bij een hond of een kat de duur van de incubatieperiode – dat is de tijd die verloopt tussen de besmetting en het zichtbaar worden van de klinische tekenen – veranderlijk is en tot 6 maand kan oplopen. Een besmet dier kan dus lange tijd drager zijn van de ziekte en blijft dus zeer lang nadat het werd besmet in staat om een mens te besmetten.

Hoewel de ziekte in West-Europa werd uitgeroeid – België is bijvoorbeeld dank zij een massale en lang volgehouden vaccinatie van vossen reeds een tiental jaren vrij van de ziekte – vormt zij elders in de wereld nog steeds een heel groot probleem. In Afrika, Azië en Zuid-Amerika doet zich het onrustwekkende verschijnsel voor dat de ziekte in stand wordt gehouden door zwerfhonden. Uit gegevens van de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) blijkt dat hondsdolheid op de negende plaats staat op de lijst van dodelijke besmettelijke ziekten bij de mens. Wereldwijd sterven jaarlijks 40.000 tot 70.000 mensen aan de ziekte en worden acht miljoen mensen gebeten door een dolle hond waarna zij een dure medische behandeling moeten ondergaan.

De EU heeft een zeer strenge regelgeving voor de invoer van honden en katten uit derde landen. Desondanks wordt het virus geregeld opnieuw in West-Europa binnengebracht. Vorig jaar kregen naast België ook Frankrijk en Finland opnieuw met de ziekte te maken.

In Frankrijk moesten na de invoer van een aantal besmette honden, die met andere dieren in contact kwamen, honderden honden en katten worden geëuthanaseerd en moesten honderden mensen worden behandeld. Naar aanleiding van die feiten bracht de « Académie vétérinaire » een omstandig advies uit over hondsdolheid waarin zij erop wees dat het noodzakelijk is om **de regelgeving omtrent de invoer van gezelschapsdieren in de EU zeer strikt toe te passen**. De Académie stipt aan dat reizigers moeten beseffen dat het overtreden van die voorschriften een ernstige zaak is en dat de gevaren die zijzelf en anderen daarbij lopen zeer groot zijn.

De twee gevallen die eind 2007 en begin 2008 in ons land werden vastgesteld zijn eveneens schoolvoorbeelden van ondoordacht gedrag. In beide gevallen werd een besmette hond die geen symptomen vertoonde illegaal ingevoerd vanuit Marokko. Toen maanden later de symptomen zichtbaar werden, moesten een noodvaccinatie en een antiserum worden toegediend aan in totaal bijna 100 mensen. Mede dank zij de alertheid van de betrokken dierenartsen en het snelle optreden van alle diensten (FAVV en de diensten voor volksgezondheid van de federale overheid en de Gemeenschappen) vielen daarbij gelukkig geen doden te betreuren.

Sanitaire maatregelen

Vanwege het grote risico voor besmetting, geeft het FAVV, telkens wanneer op niet-reglementaire wijze een dier wordt ingevoerd vanuit een derde land en na een omstandig onderzoek van de voorwaarden van de invoer, daarbij aan de eigenaar het bevel zijn dier binnen 24 uur te doen euthanaseren door een erkend dierenarts. Die procedure is vastgelegd in de nationale regelgeving (KB van 10 februari 1967 houdende reglement van de diergeneeskundige politie op de hondsdolheid) en in de Europese regelgeving (Verordening 998/2003 inzake veterinairerechtelijke voorschriften voor het niet-commerciële verkeer van gezelschapsdieren).

Indien de eigenaar dat bevel naast zich neerlegt, neemt het FAVV, zoals bepaald in het KB van 1967, onmiddellijk contact op met de burgemeester van de gemeente die het bevel moet doen uitvoeren.

Als uit een laboratoriumanalyse blijkt dat er werkelijk sprake is van een besmetting met hondsdolheid worden de mensen en de dieren opgespoord die met het betreffende dier in contact zijn geweest. De mogelijk besmette personen worden dan behandeld en gevolgd door de diensten voor volksgezondheid van de Gewesten en door het Pasteurinstituut, het Belgische centrum bij uitstek voor deze ziekte. Mogelijk besmette dieren worden gevolgd door het FAVV.

Ik vestig nogmaals uw aandacht op het feit dat hondsdolheid een voor de mens dodelijke ziekte is die wordt overgedragen lang voordat een besmet dier symptomen vertoont. Besmette mensen kunnen alleen onmiddellijk na de besmetting nog worden behandeld. **Snel optreden is dan ook noodzakelijk telkens wanneer wordt vastgesteld dat een hond of een kat op niet-reglementaire wijze werd ingevoerd.**

Als de eigenaar weigert gevolg te geven aan het bevel om een dier te euthanaseren zullen mijn diensten een beroep op u doen om dat bevel zo snel mogelijk te doen uitvoeren. Ik verzoek u om hieraan ten volle uw medewerking te verlenen als u daarom wordt verzocht.

Hoogachtend,

Gil Houins
Gedelegeerd bestuurder